

Mediawijs in de klas

Over deze reeks. Korte handleiding bij de tien dossiers van het Pixelbureau, mediawijsheid voor het 5de en 6de leerjaar: verhaallijn, opbouw, aanpak in de klas, veiligheid en hulpbronnen.

Over deze reeks

Tien leerlingboekjes over mediawijsheid voor kinderen van 10 tot 12 jaar. Elk boekje is een **dossier** van het Pixelbureau: een geheime club van vier vrienden uit het zesde leerjaar en Kiko de neusbeer, op de zolder boven de schoolbib.

In elk dossier loopt er iets mis in hun eigen wereld: een groepsbericht, een game, een streamer, een oud filmpje, de speelplaats. De leerstof komt binnen als probleem in dat verhaal, niet als lijstje. Elk dossier eindigt met een cliffhanger naar het volgende, maar elk boekje is ook los te gebruiken.

Het Pixelbureau

De personages

Lina

11 jaar. Filmt alles en droomt van een eigen kanaal.

Milan

12 jaar. Gamer. Kent elke eindbaas en ruilt kaartjes.

Noor

11 jaar. Tekent. Ziet details die niemand ziet.

Amir

12 jaar. Voetbal, sneakers en een meme voor alles.

Kiko

Neusbeer. Woont op de zolder. Heeft een neus voor nep.

Wat zit er in elk dossier?

Dossierkaart

De zaak, de plek, de verdachte en de missie.

Hoofdstukken

Een verhaal in korte stukken, met dialogen en cliffhangers.

Level up

Korte, correcte uitleg: de echte mechanismen en tips die werken.

Opdrachten

Team-opdrachten en solo-missies: sorteren, verbinden, invullen, tekenen, stellingen, rollenspel.

Jij beslist

Een keuze met gevolgen. De gevolgen staan ondersteboven: kinderen kiezen eerst en draaien dan het boekje om.

Eindbaas-vraag

Eén diepere denkvraag om het dossier af te sluiten.

Wat neem ik mee?

Vijf zinnen om te onthouden.

Tip voor thuis

Een opdracht voor ouders, met de oplossingen.

De tien dossiers

Nr	Titel	De zaak
1	Wat is media?	Milan wedt dat hij een dag zonder media kan
2	Echt of nep?	'Morgen geen school!' in de klasgroep
3	Beelden liegen soms	een perfecte zangeres en een dansende directeur (AI)
4	Reclame & influencers	een streamer, een pakket en een battle pass
5	Mijn privacy	een game die alles wil weten
6	Wachtwoorden & veilig online	inbraak in Milans account (met Slotje)
7	Mijn digitale voetafdruk	een oud dansfilmpje wordt een meme
8	Respect online	cyberpesten en veertien omstanders
9	Schermtijd & balans	de tijdvreter en de zes valstrikken
10	Zelf media maken	de film voor het schoolfeest

Reken per dossier op een à twee lestijden. Het speurwerk in dossier 1 en de schermdag in dossier 9 vragen een dag thuis.

Zo pak je het aan

1

Lees het verhaal samen

Lees de hoofdstukken voor of laat ze in rollen lezen. Stop bij elke cliffhanger: 'Wat denk jij dat er gebeurt?'

2

Praat meer dan je schrijft

De opdrachten zijn vooral gespreksstarters. Een goed gesprek is belangrijker dan een volledig ingevuld blad.

3

Jij beslist: eerst kiezen

Laat kinderen eerst kiezen en argumenteren, en pas dan het boekje omdraaien.

4

Geen fout bij twijfel

Bij stellingen en sorteeropdrachten telt de redenering meer dan het kruisje. 'Twijfel' is vaak een slim antwoord.

5

Verbind met hun wereld

Laat kinderen voorbeelden uit hun eigen games en apps vertellen, zonder namen van klasgenoten.

Veiligheid in de klas

- Niemand hoeft over eigen ervaringen te vertellen. Bied altijd een 'pas' aan.
- Rollenspellen speel je met verzonnen namen, nooit met echte klasgenoten.
- Bij dossier 6 schrijven leerlingen nooit hun echte wachtwoord op.
- Vertelt een kind iets zorgwekkends, bijvoorbeeld over pesten of druk om foto's te sturen? Reageer rustig, bedank het kind en volg de zorgprocedure van je school (zorgleerkracht, CLB).

Hulpbronnen (nagekeken oktober 2026)

Awel: 102

Gratis en anoniem, voor kinderen en jongeren, telefonisch, via chat en mail (awel.be). De bereikbaarheid staat op awel.be; er zijn soms wachttijden.

CyberSquad

cybersquad.be, van Child Focus: uitleg, forum en chat met een coach over problemen online.

Child Focus: 116 000

Gratis noodnummer bij verdwijning of seksuele uitbuiting van minderjarigen, ook online (zoals sextortion).

Safeonweb

Volwassenen kunnen verdachte berichten doorsturen naar suspect@safeonweb.be (Centrum voor Cybersecurity België).

Mediawijs

mediawijs.be: het Vlaamse kenniscentrum voor mediawijsheid, met achtergrond en lesmateriaal.

Kraak-proof!

De lessite over sterke wachtwoorden met mascotte Slotje, die bij dossier 6 hoort.

Verzonnen en tijdloos

Alle personen, accounts, berichten, games en apps in de dossiers zijn verzonnen (zoals de streamer Turbo Tijs en de game Wezenjacht). Er staan bewust geen schermen van echte apps in: instellingen worden in woorden uitgelegd, omdat elke app er anders uit ziet en vaak verandert. De voorbeelden steunen op spelmechanismen (battle pass, loot, reeksen) in plaats van op actuele titels, zodat de reeks niet verouderd.

Oplossingen

De oplossingen en richtantwoorden staan telkens onderaan in het kader 'Tip voor ouders en leerkrachten' van elk dossier. Zo kunnen ouders thuis meepraten zonder aparte sleutel.

Schrijf op wat je opviel, wat je verraste, of wat je thuis wil vertellen.

Het Pixelbureau

Op de zolder boven de schoolbib lossen Lina, Milan, Noor, Amir en Kiko de neusbeer raadsels op over alles wat op een scherm, in een krant of in je oren komt. Tien dossiers voor het 5de en 6de leerjaar: lees ze in volgorde voor het hele verhaal, of kies het dossier dat je nu nodig hebt.

Alle dossiers

1 Wat is media?

2 Echt of nep?

3 Beelden liegen soms

4 Reclame & influencers

5 Mijn privacy

6 Wachtwoorden & veilig online

7 Mijn digitale voetafdruk

8 Respect online

9 Schermtijd & balans

10 Zelf media maken

Over dit boekje. Alle personen, berichten, apps, games en accounts in de dossiers zijn verzonnen. Er staan bewust geen echte merken of schermen in: wat je in een echte app ziet, wordt in woorden uitgelegd. Hulplijnen en websites zijn nagekeken in oktober 2026. Vrij te kopiëren voor gebruik in de klas.

Tekst en opmaak: Brecht Corbeel · schoolium.me